

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

A STUDY OF THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEED FOR
LEARNING AND TEACHING DEVELOPMENT IN AGRICULTURAL SUBJECTS
OF THE SECONDARY SCHOOLS IN PRATHUMTANEE PROVINCE

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.

A027810

เลขหมู่..... 6
เลขทะเบียน..... 027810
วัน เดือน ปี..... -9 ๑๙ 2537

โดย

นายทองหล่อ พานคดา

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2536

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง ความช้อยปัญหาพิเศษ

นางทองหล่อ พาบุดดา

ครุศาสตร์รัฐศาสตรมหากรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอน
วิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

A STUDY OF THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEED FOR LEARNING
AND TEACHING DEVELOPMENT IN AGRICULTURAL SUBJECTS OF
THE SECONDARY SCHOOLS IN PRATHUMTANEE PROVINCE

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของ
ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี และศึกษาด้านการเรียนการ
สอน ตลอดจนทราบข้อคิดเห็นและการเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอน
วิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

ในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง
ประกอบกัน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนอกจากครู-อาจารย์จะมีความรู้ดี มีความสามารถอย่าง
เดี๋ยวนั้นไม่เพียงพอในสภาพปัจจุบัน การศึกษาได้พัฒนาไปไกล ไม่ว่าจะเป็นตัวครู-อาจารย์หรือวัสดุ
อุปกรณ์ วิธีการสอน หลักสูตรต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทมาก แต่ในสภาพปัจจุบันครูที่สอนวิชาเกษตร
ยังขาดทักษะที่จะนำวิธีการสอนและเทคนิคใหม่ ๆ เข้ามาช่วยฝึกการสอน จึงมีความสนใจที่จะทำ
การวิจัยในครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย โดยใช้นแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ซึ่งมีอยู่ 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สํารวจสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรค
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ถามเกี่ยวกับความต้องการ ความคิดเห็น และข้อ-
เสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร โดยนำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเองที่กรมสามัญศึกษา
จำนวน 35 ชุด ได้รับคืน 35 ชุด เป็นร้อยละ 100 แล้วนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล
โดยวิธีค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ จำนวนเพศของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งหมด 35 คน เป็นเพศชาย 21 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และเพศหญิง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ตามลำดับ อายุส่วนมากมีอายุมากกว่า 37 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.57 อายุน้อยสุดอยู่ระหว่าง 23-27 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.86 ตำแหน่งในปัจจุบัน อาจารย์ 2 มีมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ ครู คิดเป็นร้อยละ 2.86 ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 และต่ำสุดคือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 8.57 วุฒิการศึกษา วุฒิ ค.บ. มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.14 หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน ส่วนมากที่สุด คือ ครูประจำชั้น น้อยที่สุด คือ ฝ้ายส่งเสริมและฝ้ายปกครองคิดเป็นร้อยละ 2.27 จำนวนวิชาที่สอนมากกว่า 3 วิชา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.40 และน้อยที่สุดคือ 3 วิชา คิดเป็นร้อยละ 11.40 วิชาสอนมากที่สุดคือ งานเกษตรพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 18.18 จำนวนชั้นที่สอนมากที่สุด คือ ม.2 คิดเป็นร้อยละ 28.40 จำนวนชั้นที่น้อยที่สุด ม.6 คิดเป็นร้อยละ 8.02 จำนวนห้องที่สอนมากที่สุด 1-3 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 81.6 ส่วนจำนวนห้องที่สอนน้อยที่สุด คือ มากกว่า 12 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.8 ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมมีมากที่สุด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 และเคยเข้ารับการฝึกอบรมน้อยที่สุด 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 จำนวนวันที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมโดยเฉลี่ย 3 วัน ปัจจุบันครู-อาจารย์มีความสนใจงานเกษตรทางการผลิตพืชมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 และมีความสนใจงานอุตสาหกรรมเกษตรน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.71 ครู-อาจารย์พอใจในการสอนวิชาเกษตร และปรับปรุงให้ดีขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.57 และครู-อาจารย์ที่ต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.85

สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร เปิดวิชาเกษตรเป็นวิชาพื้นฐานและวิชาเลือกเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.43 ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมากที่สุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 ครู-อาจารย์มีการประเมินความรู้ความสามารถปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 สำหรับการสอนวิชาเกษตรเน้นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.41 น้อยที่สุดเน้นภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 8.57 การจัดพื้นที่ทำการเกษตร ปลูกไม้ดอกไม้ประดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.60 และน้อยที่สุด คือ การเลี้ยงสัตว์เล็ก คิดเป็นร้อยละ 2.71

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ซึ่งส่วนมากจะอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.16 สกเว้นปัญหาของความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในการใช้ คือ การสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ไม่ดีพอ มีปัญหาอุปสรรคมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.68 ปัญหาอุปสรรคห้องเรียน/สถานที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาและยังไม่เหมาะสมต่อการใช้งานว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอนวิชาเกษตร คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.68 และปัญหาอุปสรรคครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร มีงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.65

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยคือ ควรให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรเข้ารับการฝึกอบรมด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่างให้มาก สถาบันที่ผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรควรจัดนักศึกษาไปฝึกสอนตามโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาเกษตร ควรปรับปรุงให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรมีความสำคัญหรือมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่จะได้รับในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางกับสถาบันที่ผลิตครู-อาจารย์ในการเตรียมผลิต-นักศึกษาให้เป็นครูเกษตรที่ดี เพื่อเป็นแนวทางกับผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรได้นำไปปรับปรุงให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นการเปิดโอกาสให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อจะนำมาเป็นแนวทางการพิจารณาแก้ไขให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือหลายฝ่าย ผู้จัดทำขอขอบพระคุณอาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ และอาจารย์ประกาศศิริ ใจผ่อง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษเรื่องนี้ ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะทำปัญหาพิเศษ โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษให้ลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการกรมสามัญศึกษาจังหวัดปทุมธานี และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานีพร้อมทั้งได้จัดส่งแบบสอบถามให้จนเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดปทุมธานีที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาได้ตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณความดีและคุณประโยชน์อันพึงมีจากการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้แต่บิดามารดา ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้วางรากฐานและส่งเสริมการศึกษาให้แก่ผู้จัดทำ

ทองหล่อ พานุกดา

25 กุมภาพันธ์ 2537

สารบัญ

		หน้า
	เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ	ก
	กิตติกรรมประกาศ	ง
	สารบัญ	จ
	สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1	บทนำ	
	1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์	2
	1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
	1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับ	3
	1.5 คำนิยามศัพท์	4
บทที่ 2	การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
	2.1 แผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)	5
	2.2 การจัดการเรียนกลุ่มวิชาเกษตร	6
	2.3 การพัฒนาครู-อาจารย์เกษตร	7
	2.4 การจัดการเรียนการสอน	8
	2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย	11
	3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	11
	3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	12
	3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	12
	3.2.2 วิธีการสร้างแบบสอบถาม	13
	3.2.3 การทดสอบแบบสอบถาม	13
	3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่	
1 แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
2 แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	48
3 แสดงสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร	49
4 แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	50
5 แสดงปัญหาทางด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ	53
6 แสดงความต้องการ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ	53
7 แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	57
8 แสดงจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียน การสอนวิชาเกษตร	58
9 แสดงจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ข้อคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตร	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งของความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติ ปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและวิทยาศาสตร์ก้าวไปอย่างไม่หยุดยั้ง กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาระดับหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศมาก เพราะนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาอยู่ในวัยที่ร่างกาย และสติปัญญากำลังเจริญเติบโตพร้อมที่จะเป็นกำลังของชาติต่อไป ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรปีพุทธศักราช 2533 กำหนดให้เป็นวิชาเลือกโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาการ ทางวิชาชีพ และเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งรู้จักเลือกวิชาชีพที่ตนเองถนัดที่จะนำไปประกอบอาชีพและเป็นแนวทางในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้นนอกจากตัวครู-อาจารย์ที่มีความรู้ดีมีความสามารถสูงอย่างเพียงพอไม่เพียงพอกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันการศึกษาได้พัฒนาไปไกลไม่ว่าจะเป็นตัวครู-อาจารย์หรือวัสดุอุปกรณ์ วิธีการสอนและหลักสูตรต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทมาก ซึ่งในสภาพปัจจุบันครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรหรือครู-อาจารย์ที่สอนวิชาอื่น ๆ ที่มีอยู่ยังขาดทักษะที่จะนำวิธีการสอนหรือนำสื่อใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงหรือหาวิธีที่จะให้ครู-อาจารย์ได้มีความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนได้บรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรตั้งเอาไว้ ผู้ทำการวิจัยจึงคิดสำรวจความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดปทุมธานี เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ที่รับผิดชอบทางด้านการศึกษาได้นำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรใน
ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อทราบข้อคิดเห็นและการเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้โดยการใช้แบบสอบถามความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของ
ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยทำการศึกษาคู-อาจารย์
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองและโรงเรียนมัธยมศึกษานอกเมือง ซึ่งมีจำนวนโรงเรียน
มัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานีทั้งหมด 16 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 23,287 คน
จำนวนครูทั้งหมด 1,162 คน โดยทำการศึกษาในกลุ่มครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียน
มัธยมศึกษาทั้งหมดในจังหวัดปทุมธานี โดยทำการศึกษาในโรงเรียนต่อไปนี้

1. กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเมืองที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 500 คน
มี 12 โรงเรียน คือ
  1. โรงเรียนปทุมวิไล
  2. โรงเรียนคณะราษฎรบำรุงธานี
  3. โรงเรียนปทุมธานีรัตนกนิ
  4. โรงเรียนสาธิตปทุมราชภัฏ
  5. โรงเรียนหัตถสารเกษตรวิทยา
  6. โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยา
  7. โรงเรียนชัชสิทธิ์वास "พัฒนสาธิตบำรุง"
  8. โรงเรียนบัวแก้วเกษร
  9. โรงเรียนธัญบุรี
  10. โรงเรียนธัญรัตน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่อนุญาตให้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. โรงเรียนลำลูกกา
12. โรงเรียนหนองเสือวิทยา

2. กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเมืองที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน
ไม่มี

3. กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษานอกเมืองที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 500 คน
ไม่มี

4. กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษานอกเมืองที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน
มี 4 โรงเรียนคือ

1. โรงเรียนสามโคก
2. โรงเรียนสาธิตบัวแก้วเกษร
3. โรงเรียนมัธยมวัดทองสะอาด
4. โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสามปทุมธานี

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางกับสถาบันที่ผลิตครู-อาจารย์ในการเตรียมนิสิต-นักศึกษาให้เป็นครู
เกษตรกรที่ดีและเหมาะสมในอนาคต
2. เพื่อเป็นแนวทางกับผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
กับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรได้นำไปปรับปรุงให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมมี
ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
3. เป็นการเปิดโอกาสให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
จังหวัดปทุมธานี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อนำมาเป็นแนวทางการ
พิจารณาแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 คำนิยามศัพท์

✓ "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน" หมายถึง ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน การเลือกวิธีการสอนได้เหมาะสม การแก้ไขปัญหาและการตอบคำถามที่ถูกต้องมีเหตุผลและหลักการ มีการใช้อุปกรณ์การสอนได้อย่างเหมาะสมและการสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน สามารถเร้าความสนใจของนักเรียนได้

"ความคิดเห็น" หมายถึง ความคิดเห็นและความรู้สึกส่วนตัวของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

✓ "ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร" หมายถึง ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

"ด้านวิชาการ" หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถในวิชาเกษตรทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ และมีการหาความรู้ใหม่ ๆ มาเพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้จัดให้มีมาตรการจัดการทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ทัดเทียมกันโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนในชนบท ปรับปรุงระเบียบและกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกลุ่มให้เหมาะสม เพื่อให้โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกันร่วมมือกับทางการศึกษามากยิ่งขึ้น และสามารถใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งเป็นแหล่งฝึกงานของนักเรียนได้ นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการปรับปรุงการจักรกระบวนการเรียนการสอนและฝึกอาชีพ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาสามารถศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ 2520 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 94 ตอนที่ 31 วันที่ 12 เมษายน 2520 (อ้างโดย สุกส์น่ ธานีจิลป์)

จุดหมายของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงานเสริมสร้างอนามัยชุมชน และครองชีวิต โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม (กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ 2535 : 1)

2.1 แผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) (อ้างโดย สุกส์น่ ธานีจิลป์ 2531 : 9)

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของแผนพัฒนาการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ ความคิด คุณธรรม พละนามัยที่สมบูรณ์ มีทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2. เพื่อขยายการศึกษามัธยมศึกษาให้เยาวชนได้รับการศึกษาในระดับนี้มากขึ้น โดยเน้นให้มีการกระจายโอกาสในการเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไปยังพื้นที่ที่ด้อยโอกาส เพื่อลดเอกความแตกต่างในเรื่องของการศึกษาระหว่างเด็กที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อเสริมสร้างคุณภาพทางการศึกษาโดยปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนให้สูงขึ้นและทัดเทียมกัน

4. เพื่อให้การจัดการมัธยมศึกษาส่งเสริมการประกอบอาชีพ

นโยบาย

1. เร่งขยายมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อยกระดับการศึกษาของประชากรให้สูงขึ้น ทั้งให้เกิดความเสมอภาคในโอกาสการเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเน้นการขยายบริการมัธยมศึกษา ในพื้นที่ที่มีอัตราการเรียนต่อต่ำเป็นพิเศษ

2. มุ่งปรับปรุงสถานศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพทัดเทียมกัน สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความจำเป็นของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี สามารถนำเอาหลักการทางวิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไปใช้ในการดำรงชีวิตและพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เร่งปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดจนการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเห็นโอกาสของการประกอบอาชีพและการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น รวมทั้งสามารถใช้ความรู้ที่เรียนไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี

2.2 การจัดการเรียนกลุ่มวิชาเกษตร

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา เป็นการจัดการเรียนเพื่อให้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามขบวนการทำงานและมีการปรับปรุงคุณภาพของการทำงาน รู้จักการวิเคราะห์และวางแผนการทำงานในชีวิตประจำวันได้ (กรมวิชาการ, พ.ศ. 2535 หน้า 93)

จุดประสงค์กลุ่มวิชาพื้นฐานอาชีพ

1. เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับเลือกวิชาอาชีพ จากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524

2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการของวิชาอาชีพ ผลที่จะนำไปปรับปรุงเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การดำรงชีวิตได้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มวิชาบังคับพื้นฐานวิชาชีพ

เป็นรายวิชาที่นักเรียนทุกคนจะต้องเลือกเรียนในวิชาใดวิชาหนึ่งในภาคเรียนละ 1 รายวิชา โดยจะเลือกเรียนรายวิชาใดก่อนหลังก็ได้ ดังนี้

ง 011	งานบ้าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 012	การจัดการในบ้าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 013	งานช่างพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 014	งานเกษตรพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 015	งานผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 321	โครงงาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 322	โครงงาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

หมายเหตุ

ในรหัสวิชา ง 321, ง 322 นี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกโครงงานเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ตามความเหมาะสม และใน 1 รายวิชา จะเลือกได้ 1 โครงงาน หรือมากกว่า 1 โครงงานก็ได้ หรือจะเลือกโครงงานเดียวต่อเนื่องตลอดทั้ง 2 รายวิชาก็ได้

2.3 การพัฒนาครู-อาจารย์เกษตร

ครู-อาจารย์เกษตรต้องมีการพัฒนาตนเองให้รอบรู้อยู่เสมอ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาของเกษตรกรและตนเอง จะเห็นได้ว่าปริมาณงานของครู-อาจารย์เกษตรมีมากและหลายประการ การที่จะทำให้ได้รับความรู้ ความสามารถในการทำงาน สันต์ ชุมนบำรุง (2531 หน้า 110-120) ได้เสนอวิชาการกระตุ้นครู-อาจารย์ ดังนี้

1. การสำรวจความต้องการของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ ควรสังเกตความต้องการของผู้สอน กล่าวคือ ความต้องการของครู-อาจารย์เป็นไปในทางวิชาการหรือความช่วยเหลือตัวเอง

2. การอบรมครูประจำการเป็นการอบรมที่สอนมานาน และครูผู้มีวุฒิน้อย เพื่อให้ตื่นตัวต่อด้านวิชาการ

3. การประชุมกันอยู่เป็นเนืองนิจ ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ควรจัดการประชุมบ่อย ๆ โดยมีปัญหาและกำหนดเวลาขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านวิชาการซึ่งกันและกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การสัมมนาทางด้านวิชาการ ซึ่งหมายถึง การร่วมกันออกความคิดเห็นในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง อาจเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาในบุคคลที่มีความสามารถ เพื่อกระตุ้นให้ครูตื่นตัวในด้านความรู้ทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน

5. การแนะนำหนังสือ วารสาร เพื่อให้ครูได้ศึกษา อ่าน เป็นการเพิ่มเติมความรู้และเพื่อจะได้แสดงความคิดเห็น

6. ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาต่อในโอกาสที่สมควร เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการสอนที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้น

2.4 การจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรกำหนดให้เรียนตามแผนการเรียนตามความสนใจ ถนัด และตามต้องการของนักเรียนแต่ละคนที่เลือกเรียนแผนการเรียนนั้น ๆ ซึ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนี้มีการจัดแบ่งการเรียนการสอนดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2535 : 3)

วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น

- วิชาแกนบังคับ จำนวน 39 หน่วยการเรียน เช่น วิทยาศาสตร์
- วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียน เช่น สังคมศาสตร์

วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียน เช่น กลุ่มวิชาภาษา, กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์

- กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

กิจกรรมได้กำหนดไว้ในหลักสูตรนี้ กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการคือ กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค และกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค กิจกรรมแนะแนวหรือการแก้ปัญหา กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รพีพร ทองทั่ว (2530 หน้า 10) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้สอนวิชาเกษตรกรรมตามแนวความคิดของนักศึกษา สาขาเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ครูสอนวิชาเกษตรควรมีคุณลักษณะทางการสอนที่สำคัญดังนี้ คือ ความเป็นคนกว้างขวาง มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า และให้นักศึกษาได้ปฏิบัติของจริง
2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ครูจะต้องมีลักษณะเป็นผู้นำ น่าเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง วางตัวเป็นกลาง ไม่มีอคติกับนักศึกษา แต่งกายสุภาพ รัศมีเหมาะสมกับกิจกรรมที่ทำ
3. คุณลักษณะทางด้านสัมพันธภาพ ครูต้องยินดีรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาที่มีความปรารถนาดีต่อนักศึกษา และครูสามารถแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพเกษตรได้

ปัญหา พิงกริม (2527 บทคัดย่อ) ได้ผลการวิจัยถึงลักษณะครูเกษตรตามความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่า ครูเกษตรควรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เข้าใจได้เป็นอย่างดี นอกจากการมีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาเกษตรอย่างแท้จริง และบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครูเกษตร

สรุปผล กันจาด (2525 หน้า 18) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของโรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า ครูและนักเรียนต้องการครูเกษตรที่มีลักษณะตั้งใจทำงาน มีความรับผิดชอบ พุดชัดเจน ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรู้ ความสามารถ ในวิชาการเกษตรทั้งทฤษฎีและปฏิบัติเป็นอย่างดี สามารถปรับปรุงและแนะนำโครงการต่าง ๆ ได้

ฉัตรชัย ช่อริกซ์ (2532 หน้า 20) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูเกษตรที่เป็นจริงในปัจจุบันตามที่คณะของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะทางการสอน ด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ความเป็นแบบอย่างที่ดีและจริยธรรม นักศึกษาให้คำตอบว่า ครูมีการปฏิบัติปานกลาง ยกเว้นคุณลักษณะด้านการสอนมีการพบว่า นักศึกษาไปดูงานเกษตรของจริงภายนอกสถานที่ ครูปฏิบัติน้อยด้านจริยธรรม และความเชื่อมั่นในตัวเองครูมีมาก

สุชีพ ศรีทองกิตกุล (2523 หน้าบทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับข้อเสนอแนะครูเกษตรเขตการศึกษาที่ 5 เกี่ยวกับทักษะเกษตรในหมวดวิชาอาชีพเกษตรตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้ว่า ครู-อาจารย์เกษตรควรพิจารณาเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาของแต่ละบทเรียน และให้นักเรียนได้เรียนโดยการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความสนใจและนำไปใช้ปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน อาจมีการศึกษานอกสถานที่ และเชิญวิทยากรมาบรรยายเป็นครั้งคราว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศของการเรียนการสอน

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุนีรัตน์ เตชะเน็ชวลิต (2524 หน้า 15) ได้ศึกษาครูจะต้องได้รับการอบรมให้มีความรักและชื่อเสียงต่ออาชีพของตนเอง และสังคม เป็นคนที่มีความกระตือรือร้น ไม่หาความรู้ใหม่ อยู่ตลอดเวลา เป็นคนเสียสละ ต้องมีหลักการที่จะต้องให้การศึกษาแก่ประชาชน แม้จะอยู่ในหรือนอกระบบโรงเรียนก็ตาม

พิกุล รื่นเรใจ (2526 หน้า 115) ได้ศึกษาข้อคิดเห็นของครูเกษตรในเขตการศึกษา

1. เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมต้น จากการศึกษาสรุปได้ว่า พบปัญหาหลายประการ คือ

1. นักเรียนไม่ได้เลือกเรียนด้วยใจรัก แต่เรียนเพราะเลือกเรียนวิชาอื่นไม่ได้
2. ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน
3. ไม่มีการประสานงานร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ผู้ปกครองไม่ให้ความสนับสนุนให้นักเรียนเรียนสายวิชาเกษตร
5. หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป สอนไม่ทัน
6. เนื้อหาหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการออกไปประกอบอาชีพได้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนน้อย จึงไม่มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา คือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี มีจำนวนโรงเรียน 16 โรงเรียน จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมมีจำนวน 35 คน ประกอบไปด้วยครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรกรรมที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองและนอกเมืองในจังหวัดปทุมธานี

กลุ่มโรงเรียนในเมือง

1. โรงเรียนปทุมวิไล	มีจำนวนนักเรียน	2,122 คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	5 คน
2. โรงเรียนคณะราษฎร์บำรุงธานี	มีจำนวนนักเรียน	2,471 คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	1 คน
3. โรงเรียนปทุมธานีรัตนกนิ	มีจำนวนนักเรียน	1,385 คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	1 คน
4. โรงเรียนสาธิตปัญหารังสิต	มีจำนวนนักเรียน	1,922 คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	4 คน
5. โรงเรียนหัตถสารเกษตรวิทยา	มีจำนวนนักเรียน	1,262 คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	2 คน
6. โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยา	มีจำนวนนักเรียน	3,220 คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	7 คน
7. โรงเรียนชัยสิทธิ์वास"พัฒนสาธิตบำรุง"	มีจำนวนนักเรียน	908 คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	2 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. โรงเรียนบัวแก้วเกษร	มีจำนวนนักเรียน	1,124	คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	2	คน
9. โรงเรียนอัญบุรี	มีจำนวนนักเรียน	2,775	คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	3	คน
10. โรงเรียนอัญรัตน์	มีจำนวนนักเรียน	2,616	คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	2	คน
11. โรงเรียนลำลูกกา	มีจำนวนนักเรียน	1,401	คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	1	คน
12. โรงเรียนหนองเสือวิทยา	มีจำนวนนักเรียน	902	คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	2	คน
กลุ่มโรงเรียนนอกเมือง			
13. โรงเรียนสาธิตบัวแก้วเกษร	มีจำนวนนักเรียน	123	คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตรไม่มี		
14. โรงเรียนสามโคก	มีจำนวนนักเรียน	399	คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	2	คน
15. โรงเรียนมัธยมวัดทองสะอาด	มีจำนวนนักเรียน	119	คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตรไม่มี		
16. โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี	มีจำนวนนักเรียน	356	คน
	ครูที่สอนวิชาเกษตร	1	คน
	รวมครูผู้สอนวิชาเกษตรทั้งหมด	35	คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งมีทั้งปลายปิดและปลายเปิด โดยกำหนดลักษณะของแบบสอบถามไว้ 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 เป็นการสำรวจสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
วิชาเกษตร

2.2 เป็นการสอบถามถึงปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน
วิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในหน่วยงานที่จัดทำขึ้น ไม่ควรเอาไปใช้ในนโยบายด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ต้นฉบับนี้ออกนอกเขตและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

3.1 กามเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

3.2 กามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

3.2.2 วิธีการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยจากตำราและเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยและปัญหาพิเศษ

2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษตรวจสอบ

4. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

3.2.3 การทดสอบแบบสอบถาม การทดสอบแบบสอบถามโดยให้คณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจแล้วนำมาแก้ไข

3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่ทำการวิจัย ได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานีโดยดำเนินการดังนี้

1. ได้ติดต่อหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากกรมสามัญศึกษาออกหนังสือราชการส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่ท่านรับผิดชอบเพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรช่วยกรอกแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามไปยังกรมสามัญศึกษาเพื่อดำเนินการตามที่ได้แจ้งไว้

3. นัดวัน เวลากับกรมสามัญศึกษาเพื่อที่จะรับแบบสอบถามคืน โดยให้โรงเรียนต่าง ๆ จัดส่งแบบสอบถามมายังกรมสามัญศึกษา แล้วผู้ทำการวิจัยไปรับแบบสอบถามคืนที่กรมสามัญศึกษา จำนวนแบบสอบถามทั้งหมดคือ นำส่ง 35 ชุด ได้รับคืน 35 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการรวมเข้าตารางข้อมูลดิบและนำไปคำนวณค่าทางสถิติดังนี้

1. การนำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลที่ได้หาค่าร้อยละโดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละตัวเลือก

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. การคำนวณคะแนนเฉลี่ยของการประเมินค่าระดับความสำคัญ ทำได้ดังนี้
ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร
ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการน้อยที่สุด/ไม่ต้องการ	1	คะแนน
ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการน้อย	2	คะแนน
ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการปานกลาง	3	คะแนน
ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการมาก	4	คะแนน
ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการมากที่สุด	5	คะแนน

การหาค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อ โดยหาได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้แบบเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\bar{X} = \frac{[(N_5 \times 5) + (N_4 \times 4) + (N_3 \times 3) + (N_2 \times 2) + (N_1 \times 1)]}{N}$$

- กำหนดให้ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของค่าคะแนน
- N_5 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหา อุปสรรค และความต้องการมากที่สุด
- N_4 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหา อุปสรรค และความต้องการมาก
- N_3 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหา อุปสรรค และความต้องการปานกลาง
- N_2 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหา อุปสรรค และความต้องการน้อย
- N_1 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นที่ไม่มีปัญหา อุปสรรค และไม่ต้องการ
- N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ค่าคะแนนเฉลี่ยที่หาได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร 2528 : 70)

- ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการมากที่สุด
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการมาก
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการปานกลาง
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการน้อย
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการน้อยที่สุด

4. นำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ย จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ N การใช้งานเพื่อการเรียนการสอนที่ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

027810

กำหนดให้

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

X = คะแนนของคนที

f = ความถี่

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

Σ = ผลรวม

5. นำข้อมูลมาหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{[(N \Sigma f x^2) - (\Sigma f x)^2]}{N^2}}$$

กำหนดให้

$S.D.$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\Sigma f x^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

$\Sigma f x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน N=35	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	60.00
หญิง	14	40.00
อายุ (ปี)		
18-22	0	0.00
23-27	1	2.86
28-32	9	25.71
33-37	8	22.86
มากกว่า 37	17	48.57
สถานภาพสมรส		
โสด	10	28.57
สมรสแล้ว	25	71.43
หม้าย	0	0.00
หย่าร้าง	0	0.00
อายุราชการ (ปี)		
1-5	3	8.57
6-10	9	25.71
11-14	5	14.29
15-19	11	31.43
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	7	20.00
ประสบการณ์ด้านการสอน		
ต่ำกว่า 2 ปี	1	2.86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับตำราใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=35	ร้อยละ
2-5 ปี	2	5.71
4-5 ปี	0	0.00
5-6 ปี	2	5.71
มากกว่า 7 ปี	30	85.72
ตำแหน่งในปัจจุบัน		
ครู	1	2.86
อาจารย์ 1	9	25.71
อาจารย์ 2	25	71.43
อาจารย์ 3	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา, ปวส., ปมก., ปกศ.สูง หรือเทียบเท่า	4	11.40
ปริญญาตรี	28	80.00
ปริญญาโท	3	8.60
อื่น ๆ	0	0.00
วุฒิการศึกษาการเกษตร/การเกษตร		
ปมก., ปกศ.สูง	7	20.00
ปวส.	3	8.57
วท.บ.	7	20.00
ค.อ.บ.	0	0.00
ศศ.บ.	1	2.86
ค.บ.	13	37.14
อื่น ๆ กศ.บ., วท.ม., ไม่มีวุฒิทางการเกษตร และวุฒิประถมศึกษา	4	11.43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=35	ร้อยละ
หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน		
ฝ่ายแนะแนว	4	9.09
ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา	4	9.09
ครูประจำชั้น	28	63.64
ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา/ธุรการ	1	2.27
ฝ่ายปกครอง	1	2.27
อื่น ๆ	6	13.64
จำนวนวิชาที่สอนในปัจจุบัน		
1 วิชา	5	14.30
2 วิชา	8	22.90
3 วิชา	4	11.40
มากกว่า 3 วิชา	18	51.40
วิชาที่สอน		
งานเกษตรพื้นฐาน	20	18.18
การเพาะเห็ดอย่างง่าย	5	4.54
โครงการ	9	8.18
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	12	10.90
งานบ้าน	2	1.81
การเพาะเห็ดด้วยเทคโนโลยี	2	1.81
การปลูกพืชผักทั่วไป	4	3.63
การจัดสวน	1	0.90
การปลูกพืชอาหารสัตว์	2	1.81
การทำไม้ดอกและไม้กระ	2	1.81
การปลูกพืชสมุนไพร	5	4.54
การเลี้ยงไก่สวยงาม	2	1.81

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์ 2023

ไม่มีการเผยแพร่ หักล้าง หรือแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิการบดี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=35	ร้อยละ
การบริหารงานเกษตร	1	0.90
การผลิตเมล็ดพันธุ์พืช	2	1.81
การปลูกไม้ประดับ 1	4	3.63
การผลิตหญ้าสนาม	1	0.90
การเพาะกล้าไม้	2	1.81
การปลูกไม้ตัดดอก	2	1.81
การปลูกพืชผักสวนครัว	6	5.54
การปลูกไม้ผลประเภทล้มลุก	2	1.81
การผลิตพันธุ์ไม้	4	3.63
การเลี้ยงปลาน้ำจืด	3	2.72
การเลี้ยงปลาสวยงาม	1	1.81
การขยายพันธุ์พืช	2	1.81
การจัดแสดงอากาศ	1	0.90
การเลี้ยงไก่เนื้อ	1	0.90
การถนอมอาหาร	1	0.90
พุทธศักราช	1	0.90
การเลี้ยงสัตว์เฉพาะอย่าง	1	0.90
ศิลป์	1	0.90
งานอาชีพ	3	2.72
วิทยาศาสตร์	1	0.90
สังคมศึกษา	1	0.90
การปลูกพืชไร่เศรษฐกิจ	1	0.90
แนะแนว	1	0.90
เลือกเสรีเกษตร	1	0.90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามนำไปใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=35	ร้อยละ
ชั้นที่สอน		
ม.1	42	25.93
ม.2	46	28.40
ม.3	32	19.75
ม.4	15	9.25
ม.5	14	8.64
ม.6	13	8.02
จำนวนห้องเรียนที่สอน (ห้อง)		
1-3	102	81.60
4-6	16	12.80
7-9	2	1.60
10-12	4	3.20
มากกว่า 12 ห้อง	1	0.80
จำนวนคาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์		
1-4	97	78.86
5-8	13	10.57
9-12	9	7.32
13-16	1	0.81
17-20	0	0.00
มากกว่า 20 คาบ	3	2.44
การเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนหรือ ประสิทธิภาพการสอน		
เคย	17	48.57
ไม่เคย	18	51.43
จำนวนวันที่ได้รับการฝึกอบรมเฉลี่ยทั้งหมด	3	

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=35	ร้อยละ
ปัจจุบันที่มีความสนใจงานเกษตรสาขาใด		
การผลิตพืช	21	60.00
การผลิตสัตว์	4	11.43
งานช่างเกษตร	0	0.00
งานธุรกิจเกษตร	8	22.86
งานอุตสาหกรรมเกษตร	2	5.71
งานครู-อาจารย์สอนวิชาเกษตร อื่น ๆ		
ปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นต่อการเป็นครู-อาจารย์ผู้สอน วิชาเกษตร		
พอใจที่จะสอนและต้องการพัฒนาปรับปรุงการสอน ให้ดียิ่งขึ้น	31	88.57
ต้องการสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาเกษตร	1	2.86
ไม่พอใจในการเป็นครู-อาจารย์เกษตร ต้องการ เปลี่ยนอาชีพใหม่	2	5.71
อื่น ๆ	1	2.86

สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ จำนวนเพศของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งหมด 35 คน ซึ่งปรากฏว่าเป็นเพศชาย 21 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และ เพศหญิง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ตามลำดับ สำหรับอายุของครู-อาจารย์ส่วนมากมีอายุมากกว่า 37 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.57 ส่วนอายุน้อยที่สุด อยู่ระหว่าง 23-27 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.86 สภาพภาพการสมรส ส่วนมากสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 71.43 และยังเป็นโสด 28.57 อายุราชการมากที่สุดอยู่ระหว่าง 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.43 ส่วนอายุราชการน้อยที่สุด อยู่ระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.57 ประสบการณ์ทางด้านการศึกษา ทั้งสิ้น ล้วนทั้งหมดให้คิดเฉลี่ยปีละต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ในการสอน ส่วนมากจะมากกว่า 7 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.72 ประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่า

2 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.86 ตำแหน่งในปัจจุบัน อาจารย์ 2 มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 และน้อยสุด คือ ครู คิดเป็นร้อยละ 2.86

ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 และต่ำสุด คือปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 8.57 วุฒิการศึกษาเกษตรหรือการศึกษาวุฒิ คบ. มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.14 วุฒิที่มีน้อยที่สุด คือ ศศ.บ. คิดเป็นร้อยละ 2.86 ส่วนวุฒิอื่น ๆ ได้แก่ กศ.บ., วท.ม. ไม่มีวุฒิทางเกษตรและวุฒิประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 11.43 สำหรับหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนส่วนมาก คือ ครูประจำชั้น คิดเป็นร้อยละ 63.64 น้อยสุดคือ ฝ้ายส่งเสริมและฝ้ายปกครอง คิดเป็นร้อยละ 2.27 ส่วนหน้าที่อื่น ๆ เช่น ฝ้ายวิชาการ งานทะเบียน บริการ งานอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 13.64 จำนวนวิชาที่สอนมากกว่า 3 วิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.40 ส่วนครูที่สอนน้อยที่สุด คือ 3 วิชา คิดเป็นร้อยละ 11.40 วิชาที่สอนมากที่สุดคือ งานเกษตรพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ส่วนวิชาอื่น ๆ ให้อยู่ในตารางประกอบ

จำนวนชั้นที่สอนมากที่สุดคือ ม.2 คิดเป็นร้อยละ 28.40 จำนวนชั้นที่สอนน้อยที่สุด คือ ม.6 คิดเป็นร้อยละ 8.02 ส่วนจำนวนห้องที่สอนมากที่สุด คือ 1-3 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 81.6 จำนวนห้องที่สอนน้อยสุดหรือมากกว่า 12 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 0.8 จำนวนคาบที่สอนมากที่สุด คือ 1-4 คาบ คิดเป็นร้อยละ 78-86 และจำนวนคาบที่สอนน้อยที่สุด 13-16 คาบ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมมีมากที่สุด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 และเคยเข้าฝึกอบรมมีน้อยที่สุด 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 จำนวนวันที่ได้รับการอบรมโดยเฉลี่ย 3 วัน ปัจจุบันครู-อาจารย์มีความสนใจงานเกษตรทางการผลิตพืชมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 และมีความสนใจงานอุตสาหกรรมเกษตรน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.71 และความคิดเห็นต่อการเป็นครู-อาจารย์เกษตร ส่วนมากที่สุดครู-อาจารย์พอใจในการสอนวิชาเกษตรและปรับปรุงให้ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 88.57 และครู-อาจารย์ต้องการสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาเกษตรกรรมและอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.85

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N=35	ร้อยละ
ลักษณะการเปิดการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน		
เป็นวิชาพื้นฐานอาชีพ หรือวิชาการทำงาน หรือวิชา บังคับนักเรียนทุกคนต้องเรียน	14	40.00
มีแผนการเรียนสำหรับวิชาเกษตรกรรมที่ นักเรียนเลือกเรียน	3	8.57
มีลักษณะทั้งสองลักษณะดังกล่าวข้างบน	18	51.43
จำนวนครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนที่มีอยู่ ในปัจจุบัน		
1 คน	3	8.57
2 คน	13	37.14
3 คน	3	8.57
4 คน	4	11.43
5 คน	5	14.29
มากกว่า 6 คน	7	20.00
ท่านประเมินความรู้ สามารถในการสอนวิชาเกษตรของ ตัวเองอยู่ระดับใด		
มาก	5	14.29
ปานกลาง	25	71.43
น้อย	2	5.71
น้อยมาก	3	8.57
ในการสอนวิชาเกษตรท่านเน้นด้านใด		
เน้นภาคทฤษฎี	0	0.00
เน้นภาคปฏิบัติ	3	8.57
สอนเน้นทั้งปฏิบัติและทฤษฎีคู่กัน	27	77.14
สอนเน้นด้านเจตคติมากกว่าด้านทฤษฎีหรือปฏิบัติ	5	14.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่สามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการตัดสินใจใดๆ ได้ และข้อมูลนี้เป็นข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการตัดสินใจใดๆ ได้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=35	ร้อยละ
โรงเรียนของท่านได้จัดพื้นที่/กิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติ งานเกษตรอะไรบ้าง		
ปลูกพืชผักสวนครัว	29	19.86
ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	33	22.60
ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น	18	12.33
ปลูกพืชไร่	5	3.43
เพาะเห็ด	16	10.96
เลี้ยงปลาสาขางาม	14	9.59
เลี้ยงปลา	14	9.59
เลี้ยงสัตว์เล็ก	4	2.74
เลี้ยงสัตว์ปีก	13	8.90
อื่น ๆ	148	100.00

จากตารางสรุปได้ว่า ลักษณะการเปิดการสอนวิชาเกษตรเป็นวิชาพื้นฐานและเป็นวิชาที่เลือกเรียน มีการเปิดการสอนวิชาเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.43 และเป็นวิชาที่เลือกเรียนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.57 จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมี 2 คน มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.14 และน้อยที่สุดคือ 1,3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 ส่วนมากครู-อาจารย์ประเมินความรู้ความสามารถปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 และครู-อาจารย์ประเมินความรู้ความสามารถน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.71 ซึ่งถือว่าน้อยที่สุด สำหรับการสอนวิชาเกษตรเน้นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.14 และน้อยที่สุดเน้นภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 8.57 โรงเรียนได้จัดพื้นที่ในการเกษตร ปลูกไม้ดอกไม้ประดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.60 และจัดพื้นที่ทำการเกษตรน้อยที่สุด คือ การเลี้ยงสัตว์เล็ก คิดเป็นร้อยละ 2.74 ส่วนการจัดพื้นที่ทำการเกษตรอื่น ๆ ให้อยู่ในตารางข้างบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แสดงสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร

รายการ	เพียงพอ		ไม่เพียงพอ		มีน้อยมาก	
	จำนวน N=35	ร้อยละ %	จำนวน N=35	ร้อยละ %	จำนวน N=35	ร้อยละ %
1. พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ	18	51.42	12	34.28	5	14.28
2. แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร	20	57.14	8	22.85	7	20.00
3. โรงเรือนฝึกด้านพืชกรรม/พืชทั่วไป	8	22.85	18	51.42	9	25.71
4. โรงเรือนด้านสัตวบาล/สัตว์ทั่วไป	8	22.85	10	28.57	17	48.57
5. เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ เสียม มีด ฯลฯ	12	34.28	21	60.00	2	5.71
6. พันธุ์พืช	15	42.85	16	47.71	4	11.42
7. พันธุ์สัตว์	2	5.71	12	34.28	21	60.00
8. วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร (ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ฯลฯ)	15	42.85	14	40.00	6	17.14
9. อุปกรณ์การสอน (สื่อโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ)	4	11.42	25	71.42	6	17.14
10. หนังสือ ตำรา เอกสาร วิชาการต่าง ๆ	8	22.85	22	62.85	6	17.14
11. จำนวนห้องเรียน	10	28.57	15	42.85	10	28.57
12. ความร่วมมือสนับสนุนจาก คณะครู-อาจารย์และผู้บริหาร	17	48.57	18	51.42	0	0.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	เพียงพอ		ไม่เพียงพอ		มีน้อยมาก	
	จำนวน N=35	ร้อยละ %	จำนวน N=35	ร้อยละ %	จำนวน N=35	ร้อยละ %
13. ความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน	11	31.42	21	60.00	3	8.57
14. คนงานชั่วคราวแลงานกาเกษตรของโรงเรียน	2	5.71	16	45.71	17	48.57
15. อื่น ๆ เด็กไม่ทำงาน, ปิดภาคเรียนไม่มีคนดูแล, ขาดคนงานเกษตร, เด็กไม่เห็นความสำคัญของวิชาเกษตร	0	0.00	0	0.00	4	11.42

จากตารางสรุปได้ว่า พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 51.42 พื้นที่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 34.28 พื้นที่ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 14.28 แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 57.14 แหล่งน้ำไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 22.85 แหล่งน้ำไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 20.00 โรงเรียนฝึกด้านพืชกรรมไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 51.42 โรงเรียนไม่มีหรือมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 25.71 โรงเรียนสัตว์บาลไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 48.57 ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 28.57 เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 22.85 เครื่องมืองานเกษตรไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 60.00 เพียงพอ คิดเป็น 34.28 ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 5.71 พันธุ์พืช ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 47.71 พันธุ์พืชเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 42.85 ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 11.42 พันธุ์สัตว์ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 60.00 ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 34.28 และเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 5.71 วัสดุเคมีภัณฑ์เพียงพอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.85 ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 40.00 ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 17.14 อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 71.42 เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 11.42 และไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 17.14 หนังสือ ตำรา เอกสารต่างๆ

ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 62.85 เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 22.85 ไม่มีหรือมีน้อยมาก 17.14
 จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 42.85 และเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 28.57 ไม่มี
 หรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 28.57 ความร่วมมือครู-อาจารย์ ผู้บริหารไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อย
 ละ 51.42 เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 48.52 ไม่มีหรือมีน้อยมากไม่มี ความร่วมมือชุมชนและผู้ปก
 ครองไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 60.00 เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 31.42 ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิด
 เป็นร้อยละ 8.57 นักการช่วยดูแลไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 48.52 ไม่เพียงพอ คิดเป็น
 ร้อยละ 45.71 และเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 5.71 อื่น ๆ เด็กไม่ทำงาน, ปิดภาคเรียนไม่มีคน
 ดูแล, ขาดคนงานเกษตร, เด็กไม่เห็นความสำคัญของวิชาเกษตร คิดเป็นร้อยละ 11.42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ปัญหาอุปสรรค	ระดับปัญหาอุปสรรค		
	X	S.D.	ระดับ
1. จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมีปริมาณเพียงพอและเหมาะสม	3.02	0.94	ปานกลาง
2. ความพร้อมและความรับผิดชอบในการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์	3.17	0.90	ปานกลาง
3. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน	3.14	0.92	ปานกลาง
4. การวัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน	2.82	0.87	ปานกลาง
5. เวลาและเนื้อหาที่สอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความพอดีและเหมาะสม	2.91	0.90	ปานกลาง
6. การสอนวิชาเกษตรได้ดำเนินการและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	2.91	0.76	ปานกลาง
7. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหา เพราะพื้นที่และบริเวณตลอดจนอาคารสถานที่ในโรงเรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำเกษตร	3.31	0.81	ปานกลาง
8. คุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร	2.91	1.04	ปานกลาง
9. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร	2.88	0.76	ปานกลาง
10. คณะครู-อาจารย์ของโรงเรียนเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการสอนวิชาเกษตร	2.91	0.8	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในหน่วยงานนี้ ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ระดับปัญหาอุปสรรค		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. ความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร	3.25	0.9	ปานกลาง
12. จำนวนนักเรียนในห้องเรียนวิชาเกษตรมีจำนวนไม่เหมาะสม เช่น มีมากหรือน้อยเกินไป	3.34	1.11	ปานกลาง
13. ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์	3.05	0.74	ปานกลาง
14. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีโอกาสดูแลความรู้วิชาเกษตรใหม่ที่ทันสมัยมาใช้สอนนักเรียน	3.17	0.80	ปานกลาง
15. ค่ารา เอกสารทางวิชาการเกษตรสำหรับครู-อาจารย์ และนักเรียน ใช้ค้นคว้าศึกษามีปริมาณเพียงพอ	3.08	0.93	ปานกลาง
16. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก	3.65	0.95	มาก
17. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีปัญหาด้านการเตรียมการสอน	3.05	0.52	ปานกลาง
18. หมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตรได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนจากโรงเรียนไม่เพียงพอ	3.31	1.00	ปานกลาง
19. ห้องเรียน/สถานที่เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาและยังไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชา	3.68	0.92	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่มีการตีพิมพ์ หักเงิน อื่นๆ หักห้ามมิให้คัดลอกหรือเผยแพร่ข้อมูลใดๆ จากเอกสารชุดนี้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ระดับปัญหาอุปสรรค		
	X	S.D.	ระดับ
20. ความสามารถด้านความรู้ความชำนาญในทางใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ยังไม่ดีพอ	3.68	0.88	มาก

ซึ่งปรากฏว่า ระดับปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด ยกเว้นมีอยู่ 3 รายการ ที่ครู-อาจารย์ระบุว่าปัญหาอุปสรรคอยู่ระดับมาก คือ มีความรู้และความชำนาญในทางใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ยังไม่ดีพอ มีปัญหาอุปสรรคมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.68 ปัญหาอุปสรรคห้องเรียน/สถานที่เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนา และยังไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชาเกษตร มีปัญหาอุปสรรคมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.68 และปัญหาอุปสรรคครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงปัญหาด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ

ปัญหาอุปสรรค	จำนวน
1. ขาดคนดูแลในช่วงปิดภาคเรียน ทำให้ผลผลิตเสียหาย	1
2. ทักษะคนที่มีการเรียนเกษตรเมื่อเปรียบเทียบกับวิชาหลักอื่น ๆ	1
3. ห้องเรียนขาดงบประมาณอุดหนุน	1
4. ชุมชนบริเวณรอบโรงเรียน	1
5. ขาดปริมาณน้ำที่ใช้ในการเกษตร	1
6. ขาดรั้วรอบโรงเรียน	1
7. การจัดวิชาและสาขาการสอนไม่เป็นระบบ	1
8. ขาดอุปกรณ์ในการทำเกษตรและน้ำไม่เพียงพอ	1
9. ขาดความสนใจของเด็กนักเรียน	1
10. งบประมาณน้อย	1

แสดงปัญหาอุปสรรคอื่น ๆ ส่วนมากจะมีปัญหาอุปสรรคเพียงเล็กน้อยซึ่งนอกเหนือจากตารางที่ 4 ตามตารางข้างบนนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 แสดงความต้องการ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียน
การสอนวิชาเกษตร

ความต้องการ	ระดับความต้องการ		
	X	S.D.	ระดับ
1. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาสูงขึ้น เพื่อมีความรู้และประสบการณ์นำไปสอน วิชาเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.02	0.90	มาก
2. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการ สอนวิชาเกษตรเกี่ยวกับความรู้ภาคทฤษฎี การเกษตร	4.11	0.84	มาก
3. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้าน ความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตร เฉพาะอย่าง	4.45	0.76	มาก
4. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้าน ความรู้ ความสามารถในการเตรียมการ สอนวิชาเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การสอน	4.02	0.84	มาก
5. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการผลิต และการใช้สื่อสื่อดัดแปลง เพื่อสามารถ สอนวิชาเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพสูง	4.05	0.82	มาก
6. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิชา การสอนวิชาเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพสูง	4.22	0.75	มาก
7. ความต้องการเข้ารับการอบรมด้านวิธีการ ผลิตและประเมินผลการสอนวิชาเกษตร	3.85	0.92	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความต้องการ	ระดับความต้องการ		
	X	S.D.	ระดับ
8. ความต้องการให้มีการจัดสัมมนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อเพิ่มพูนความรู้และขยายความคิดในการพัฒนาปรับปรุง การเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับที่ท่านสอนอยู่มีคุณภาพดีขึ้น	4.02	0.93	มาก
9. ความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนเล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร โดยให้การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม เช่นเดียวกับหมวด/สาขาวิชาอื่น	4.17	0.80	มาก
10. ความต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษา ฝึกหัดครูเกษตร ส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึกสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่านทุกปีการศึกษา	4.20	0.81	มาก
11. ต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษาฝึกหัดครูเกษตร จัดคณาจารย์ไปช่วยนิเทศ ส่งเสริม และแนะนำ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่าน	3.93	0.87	มาก
12. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ควรรับผิดชอบด้านการสอนและควบคุมงานการเกษตรให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลา โดยลดปริมาณงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนลง	4.00	0.78	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความต้องการ	ระดับความต้องการ		
	X	S.D.	ระดับ
13. งบประมาณค่าใช้จ้างต่าง ๆ หมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตร ควรได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษและมีปริมาณเพียงพอ	4.17	0.69	มาก
14. โรงเรียนควรประสานงานร่วมกับชุมชนหรือผู้ปกครองนักเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรภายในโรงเรียนอย่างจริงจังและให้ความสำคัญแก่วิชาเกษตรอย่างมาก	4.05	0.71	มาก
15. ทางโรงเรียนควรจัดหาอัตรากำลัง เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่จบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์เกษตรโดยตรงมาบรรจุเป็นครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรเป็นประจำ โรงเรียนละอย่างน้อย 2-3 คน	3.62	1.06	มาก
16. ทุกโรงเรียนควรจัดองค์การหรือชมรมหรือกลุ่มนักเรียนผู้สนใจการเกษตรและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง	3.82	0.87	มาก
17. โรงเรียนควรจัดเชิญวิทยากรที่มีความรู้ประสบการณ์หรือผู้สำเร็จในงานอาชีพเกษตร มาบรรยายกระตุ้นครู-อาจารย์และนักเรียน ให้เห็นถึงความสำคัญของงานอาชีพเกษตรเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง	4.08	0.76	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่งานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่สามารถถือลิขสิทธิ์ อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความต้องการ	ระดับความต้องการ		
	X	S.D.	ระดับ
18. โรงเรียนควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ไปรับการ ศึกษาต่อ/อบรม/สัมมนา เพื่อให้ครู- อาจารย์ได้ตื่นตัว พัฒนาศึกษาในการจัดการ เรียนการสอนวิชาเกษตรให้ทันสมัยอยู่ ตลอดเวลา	4.17	0.73	มาก
19. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรม เช่น นิทรรศการ การสาธิต การประกวด การรณรงค์ และการทัศนศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียน การสอนวิชาเกษตรทุกภาคเรียนหรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.08	0.87	มาก
20. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของ โรงเรียน ควรจัดให้สัมพันธ์และสอดคล้อง กับสภาพของท้องถิ่น	4.22	1.06	มาก

จากตารางข้างบนนี้ สรุปได้ว่า ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรมีความต้องการในการ ปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทุกราช- การมีความต้องการอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อค่าเฉลี่ยแล้วความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความ สามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่างมีความต้องการมากเป็นอันดับ 1 ส่วนการจัดการ เรียนการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน ควรจัดให้มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีความต้องการมาก และความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิชาการสอนวิชาเกษตรอย่างมี คุณภาพสูงเป็นอันดับ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. โรงเรียนควรมีการจัดสัมมนาให้เป็นจริงขึ้นมา และจัดกิจกรรมทางด้านการเกษตรทั้งปฏิบัติและทฤษฎี	7
2. ควรให้ผู้บริหารและครูที่สอนวิชาอื่น ๆ เล็งเห็นความสำคัญของวิชาเกษตรต่อชีวิตประจำวัน	6
3. การจัดแผนการสอนมาจากส่วนกลางจะดีกว่ากลุ่มโรงเรียนจัด และควรให้มีการพิจารณาจุดประสงค์ทั้งพืชและสัตว์ไปด้วย	4
4. ผลงานหรือผลผลิตที่เป็นรายได้ของนักเรียนควรชี้แนะให้นำไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ	3
5. ยกระดับความน่าสนใจของวิชาเกษตรให้ได้รับการยอมรับจากครู นักเรียน และผู้บริหาร	3
6. สถาบันทางการเกษตรควรเป็นวิทยาลัยชุมชนให้การศึกษาต่อเนื่องและเป็นแหล่งรวมรวมโสตทัศนศึกษาทางการเกษตร	3
7. ควรมีสวนสาธิตจากเกษตรประจำจังหวัดทุกจังหวัด และควรให้มีเอกสารหรือหนังสือที่เกี่ยวกับการเกษตร	2
8. ให้นำหน่วยงานเอกชนหรือรัฐบาลเข้ามาร่วมด้วย	2
9. ครูเกษตรจะต้องเป็นคนดี ต้องมีความรู้คู่กับคุณธรรม และสร้างสรรค์	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี และเพื่อศึกษาด้านการเรียนการสอนและทราบข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

การศึกษาเรื่องนี้ โดยการใช้แบบสอบถามความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยทำการศึกษาคู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเมือง และโรงเรียนมัศึกษานอกเมือง ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานีมีทั้งหมด 16 โรงเรียน ทำการศึกษาในกลุ่มครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรมีจำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้นำไปส่งที่กรมสามัญศึกษาจังหวัด แล้วให้กรมสามัญศึกษาจัดส่งแบบสอบถามไปตามโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานีนี้รับผิดชอบ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 สสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
- ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับความต้องการ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ผลการวิจัยครั้งนี้ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ จำนวนเพศของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี เป็นเพศชาย 21 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และเพศหญิง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 40 อายุผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 2.86 สภาพการสมรสส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 71.43 เป็นโสด 28.57 อายุราชการมากที่สุด อยู่ระหว่าง 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.43 อายุราชการน้อยที่สุดอยู่ระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.57 ประสบการณ์ทางการสอนมากกว่า 7 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.72 มากที่สุด และน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.86 ตำแหน่งในปัจจุบัน อาจารย์ 2 มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 และน้อยที่สุด คือ ครู คิดเป็นร้อยละ 2.86

ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 และต่ำสุดคือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 8.57 หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนส่วนมากคือ ครูประจำชั้น คิดเป็นร้อยละ 63.64 น้อยสุด คือ ฝ้ายส่งเสริมและฝ้ายปกครอง คิดเป็นร้อยละ 2.27 จำนวนวิชาที่สอนมากกว่า 3 วิชา คิดเป็นร้อยละ 51.40 ส่วนครูที่สอนน้อยที่สุด คือ 3 วิชา คิดเป็นร้อยละ 11.40 วิชาที่สอนมากที่สุดคือ งานเกษตรพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 18.18 จำนวนชั้นที่สอนมากที่สุดคือ ม.2 คิดเป็นร้อยละ 28.40 ส่วนจำนวนห้องที่สอนมากที่สุดคือ 1-3 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 81.6 จำนวนห้องที่สอนน้อยสุดคือมากกว่า 12 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 0.8 จำนวนคาบที่สอนมากที่สุดคือ 1-4 คาบ คิดเป็นร้อยละ 78-86 และจำนวนคาบที่สอนน้อยที่สุด 13-16 คาบ คิดเป็นร้อยละ 0.81 การเข้ารับการฝึกอบรม ไม่เคยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.43 และเคยเข้าฝึกอบรมมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 48.57 จำนวนวันที่ได้รับการอบรมโดยเฉลี่ย 3 วัน ปัจจุบันครู-อาจารย์มีความสนใจงานเกษตรทางการผลิตพืชมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 และมีความสนใจงานอุตสาหกรรมเกษตรน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.71 ความคิดเห็นต่อการเป็นครู-อาจารย์เกษตร มากที่สุดครู-อาจารย์พอใจในการสอนวิชาเกษตรและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 88.57 และครู-อาจารย์ต้องการสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาเกษตรกรรมและอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.85

สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่า ลักษณะการเปิดการสอนวิชาเกษตรเป็นวิชาพื้นฐานและเป็นวิชาที่เลือกเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.43 และเป็นวิชาที่เลือกเรียนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.57 จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมี 2 คน มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.14 และน้อยที่สุดคือ 1,3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 ส่วนมากครู-อาจารย์ประเมินความรู้ความสามารถปานกลาง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 71.43 และครู-อาจารย์ประเมินความรู้ความสามารถน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.71 ซึ่งถือว่าน้อยที่สุด สำหรับการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอนวิชาเกษตรเน้นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.14 และน้อยที่สุดเน้นภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 8.57 โรงเรือนได้จัดพื้นที่ในการเกษตร ปลูกไม้ดอกไม้ประดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.60 และจัดพื้นที่ทำการเกษตรน้อยที่สุดคือ การเลี้ยงสัตว์เล็ก คิดเป็นร้อยละ 2.74

สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาเกษตรสรุปได้ว่า พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 51.42 พื้นที่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 34.28 พื้นที่ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 14.28 แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 57.14 แหล่งน้ำไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 22.85 แหล่งน้ำไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 20.00 โรงเรือนฝึกด้านพืชกรรมไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 51.42 โรงเรือนไม่มีหรือมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 25.71 โรงเรือนสัตว์บาลไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 48.57 ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 28.57 เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 22.85 เครื่องมืองานเกษตรไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 60.00 เพียงพอ คิดเป็น 34.28 ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 5.71 พันธุ์พืช ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 47.71 พันธุ์พืชเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 42.85 ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 11.42 พันธุ์สัตว์ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 60.00 ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 34.28 และเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 5.71 วัตถุประสงค์เพียงพอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.85 ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 40.00 ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 17.14 อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 71.42 เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 11.42 และไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 17.14 หนังสือ ตำรา เอกสารต่าง ๆ ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 62.85 เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 22.85 ไม่มีหรือมีน้อยมาก 17.14 จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 42.85 และเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 28.57 ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 28.57 ความร่วมมือครู-อาจารย์ ผู้บริหารไม่เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 51.42 เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 48.52 ไม่มีหรือมีน้อยมากไม่มี ความร่วมมือชุมชนและผู้ปกครองไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 60.00 เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 31.42 ไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.57 นักการช่วยดูแลไม่มีหรือมีน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 48.52 ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 45.71 และเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 5.71

ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ซึ่งปรากฏว่าระดับปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง คิดค่าเฉลี่ย 3.16 ยกเว้นปัญหาอุปสรรคของความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในทางการใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ยังไม่ดีพอ มีปัญหาอุปสรรคมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.68 ปัญหาอุปสรรคห้องเรียน/สถานที่เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนา และยังไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชาเกษตร มีปัญหาอุปสรรคมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.68 และปัญหาอุปสรรคครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมี

เอกปัญหาอุปสรรคเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่แตกต่างจากแบบสอบถาม ไม่นอญญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร โดยเฉลี่ยแล้วมีมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย

4.06 ส่วนความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่าง มีความต้องการมากเป็นอันดับที่ 1

5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

1. ควรให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรเข้ารับการฝึกอบรมด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่างให้มาก สถาบันที่ผลิตครู-อาจารย์วิชาเกษตรควรมีการจัดส่งนักศึกษาออกไปฝึกสอนตามโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนวิชาเกษตรหรือแผนการเรียนเกษตร ผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการด้านการจัดการเรียนการสอน หรือจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนเกษตรควรปรับปรุงให้การเรียนวิชาเกษตรมีความสำคัญหรือมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ควรจะมีการกำหนดระยะเวลาในการส่งแบบสอบถามและรับคืนให้เป็นที่ชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- จินตนา สุขมาก หลักการสอน กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2530
- ฉัตรชัย ช่อรักษ์ คุณลักษณะของครูเกษตรกรที่เป็นจริงในปัจจุบันตามที่คณบดีศึกษาวิทยาลัยเกษตร-
กรรมนครสวรรค์ "ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต" สถาบันเทคโนโลยีพระจอม-
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2532
- ฉัตรชัย ณะสมบัติ คุณลักษณะของครูเกษตรกรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ม.3
โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ "ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรม-
กรรมบัณฑิต" สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535
- ชูศรี วงศ์รัตนะ สถิติเพื่อการวิจัย กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527
- ประคอง กรรณสูต สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข) ปทุมธานี :
ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า 2528 หน้า 70
- พรณี ชูทัส จิตวิทยาการเรียนการสอน กรุงเทพฯ : วราวุฒิกิจการพิมพ์, 2531
- รมณี อภาภิรม วิธีการสอนวิชาเกษตร ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2531
- คู่มือการเรียนวิชาปัญหาพิเศษ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535
- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ได้รับลิขสิทธิ์อื่น ๆ อีก และหากมีให้คัดลอกไปเผยแพร่จะต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
- สันต์ ธรรมบำรุง หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร กรุงเทพฯ : เกียรติศักดิ์การพิมพ์, 2525

สุทัศน์ ชำนิจศิลป์ ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาหลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไปของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอจังหวัดบุรีรัมย์ "ปัญหาพิเศษ คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต" สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2531

สุรพล กันจาด คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของโรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร "ปัญหาพิเศษคุรุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต" สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2525

สุภาพ วาดเขียน วิธีการวิจัยและสถิติทางการวิจัยในการศึกษาศาสตร์ กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิชย์, 2528

หน่วยศึกษานิเทศ, กรมสามัญศึกษา คู่มือครูหมวดเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพฯ, 2524

อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย การวัดและประเมินผลการศึกษา กรุงเทพฯ : ภาควิชาคุรุศาสตร์- อุตสาหกรรม คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2525

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่าง แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย
เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับ..... ในเขตจังหวัด.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยได้แยกการสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
    - 2.1 เป็นการสำรวจสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
    - 2.2 เป็นการสอบถามถึงปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
  - ตอนที่ 3 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
    - 3.1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
    - 3.2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามที่ท่านคิดเห็นด้วยตามความจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย
3. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือน และเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นต่อการเป็นครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรอย่างไร
- พอใจที่จะสอนและต้องการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น
- ต้องการสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาเกษตร
- ไม่พอใจในการเป็นครูอาจารย์เกษตรและต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปของการจัดการสอนวิชาเกษตร

โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน และโปรดเติมคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนด

1. ปัจจุบันโรงเรียนของท่านเปิดสอนวิชาเกษตรในลักษณะใด
- เป็นวิชาพื้นฐานอาชีพ หรือวิชาการงาน หรือวิชาบังคับนักเรียนทุกคนต้องเรียน
- มีแผนการเรียนสำหรับวิชาเกษตรกรรมให้นักเรียนเลือกเรียน
- มีลักษณะทั้งสองลักษณะดังกล่าวข้างบน
2. ปัจจุบันจำนวนครู-อาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน รวมจำนวน
- 1 คน 2 คน 3 คน 4 คน 5 คน มากกว่า 6
3. ท่านประเมินความรู้ความสามารถในการสอนวิชาเกษตรของตัวท่านเองอยู่ระดับใด
- มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก
4. ในการสอนวิชาเกษตรท่านเน้นอย่างไร
- เน้นภาคทฤษฎี เน้นภาคปฏิบัติ สอนเน้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กัน
- สอนเน้นด้านเจตคติมากกว่าด้านทฤษฎีหรือปฏิบัติ
5. โรงเรียนของท่านได้จัดพื้นที่/กิจกรรม ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานเกษตรอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ปลูกพืชผักสวนครัว	☐ เลี้ยงปลาสวยงาม
☐ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	☐ เลี้ยงปลา
☐ ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น	☐ เลี้ยงสัตว์เล็ก
☐ ปลูกพืชไร่	☐ เลี้ยงสัตว์ปีก
☐ เพาะเห็ด	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ลิขสิทธิ์ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. โรงเรียนของท่านมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรเพียงพอหรือไม่

รายการ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีหรือมีน้อยมาก
1. พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ	.....	.....	.....
2. แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร	.....	.....	.....
3. โรงเรือนฝึกด้านพืชกรรม/พืชทั่วไป	.....	.....	.....
4. โรงเรือนด้านสัตวบาล/สัตว์ทั่วไป	.....	.....	.....
5. เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ เสียม มีด ฯลฯ	.....	.....	.....
6. พันธุ์พืช	.....	.....	.....
7. พันธุ์สัตว์	.....	.....	.....
8. วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร (ปุ๋ย, ยาฆ่าแมลง ฯลฯ)	.....	.....	.....
9. อุปกรณ์การสอน (สื่อโสตทัศนศึกษา ฯลฯ)	.....	.....	.....
10. หนังสือ ตำรา เอกสาร วิชาการเกษตรต่าง ๆ	.....	.....	.....
11. จำนวนห้องเรียน	.....	.....	.....
12. ความร่วมมือสนับสนุนจากคณะครู-อาจารย์ และผู้บริหาร	.....	.....	.....
13. ความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน	.....	.....	.....
14. งบประมาณช่วยเหลืองานการเกษตรของโรงเรียน	.....	.....	.....
15. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนของท่าน
โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ปัญหาอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา/ น้อยที่สุด
1. จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมีปริมาณเพียงพอและเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
2. ความพร้อมและความรับผิดชอบในการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์	.....	.....	.....	.....	.....
3. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
4. การวัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
5. เวลาและเนื้อหาที่สอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความพอดีและเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
6. การสอนวิชาเกษตรได้ดำเนินการและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
7. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหา เพราะพื้นที่และบริเวณ ตลอดจนอาคารสถานที่ในโรงเรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำการเกษตร	.....	.....	.....	.....	.....
8. คุณวุฒิ ความรู้ความสามารถของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร	.....	.....	.....	.....	.....
9. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร	.....	.....	.....	.....	.....
10. คณะครู-อาจารย์ของโรงเรียนเล็งเห็นความ	.....	.....	.....	.....	.....

ปัญหาอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา/ น้อยที่สุด
11. ความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนวิชา เกษตรของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร	.....	.....	.....	.....	.....
12. จำนวนนักเรียนในห้องเรียนวิชาเกษตรมีจำนวน ไม่เหมาะสม เช่น มีมากหรือน้อยเกินไป	.....	.....	.....	.....	.....
13. ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือต่อ การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของ ครู-อาจารย์	.....	.....	.....	.....	.....
14. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีโอกาสดูหาความรู้ วิชาเกษตรใหม่ที่ทันสมัยมาใช้สอนนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
15. คำรา เอกสารทางวิชาการเกษตรสำหรับ ครู-อาจารย์ และนักเรียน ใช้ค้นคว้า ศึกษา มีปริมาณเพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
16. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้อง รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก	.....	.....	.....	.....	.....
17. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีปัญหาด้านการ เตรียมการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
18. หมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตรได้รับเงินงบประมาณ อุดหนุนจากโรงเรียนไม่เพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
19. ห้องเรียน/สถานที่เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาและ ยังไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชาเกษตร	.....	.....	.....	.....	.....
20. ความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในทาง ใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ยังไม่ ดีพอ	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งไปสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา/ น้อยที่สุด
21. ปัญหาสำคัญด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ (โปรดระบุ)					
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3

ความต้องการ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชา
เกษตรให้มีประสิทธิภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ส่วนที่ 1 ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงมากที่สุด ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนที่ท่านสอน

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
1. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาสูงขึ้น เพื่อมีความรู้และประสบการณ์นำไปสอนวิชาเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
2. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนวิชาเกษตรที่เกี่ยวกับความรู้ภาคทฤษฎีการเกษตร	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้ในงานที่เกี่ยวกับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
3. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่าง	.....	.....	.....	.....	.....
4. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความรู้ความสามารถในการเตรียมการสอนวิชาเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
5. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการผลิตและการใช้สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ เพื่อสามารถสอนวิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง	.....	.....	.....	.....	.....
6. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิชาการสอนวิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง	.....	.....	.....	.....	.....
7. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิธีการวัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตร	.....	.....	.....	.....	.....
8. ความต้องการให้มีการจัดสัมมนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อเพิ่มพูนความรู้และขยายความคิดในการพัฒนา ปรับปรุง การเรียนการสอนวิชาเกษตร ในระดับที่ท่านสอนอยู่มีคุณภาพดีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
9. ความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนเล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร โดยการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริม เช่นเดียวกับหมวด/สาขาวิชาอื่น	.....	.....	.....	.....	.....
10. ความต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษา ฝึกหัดครูเกษตร ส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึกสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่านทุกปีการศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
11. ต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษาฝึกหัดครูเกษตร จัดคณาจารย์ไปช่วยนิเทศ ส่งเสริม และแนะนำ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่าน	.....	.....	.....	.....	.....
12. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ควรรับผิดชอบด้านการสอนและควบคุมงานการเกษตรให้อยู่ในสภาพที่ตลอดเวลา โดยลดปริมาณงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนลง	.....	.....	.....	.....	.....
13. งบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตร ควรได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ และมีปริมาณเพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
14. โรงเรียนควรประสานงานร่วมกับชุมชนหรือผู้ปกครองนักเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรภายในโรงเรียนอย่างจริงจังและให้ความสำคัญแก่วิชาเกษตรอย่างมาก	.....	.....	.....	.....	.....
15. ทางโรงเรียนควรจัดหาอัตรากำลัง เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่จบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์เกษตร โดยตรงมาบรรจุเป็นครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรเป็นประจำ โรงเรียนละอย่างน้อย 2-3 คน	.....	.....	.....	.....	.....
16. ทุกโรงเรียนควรจัดองค์การหรือชมรมหรือกลุ่มนักเรียนผู้สนใจการเกษตรและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งหากนำไปใช้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
17. โรงเรียนควรจัดเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ประสบ- การณ์หรือผู้สำเร็จในงานอาชีพเกษตร มาบรรยาย สาขาระดับครู-อาจารย์และนักเรียน ให้เห็นถึง ความสำคัญของงานอาชีพเกษตรเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง	.....	.....	.....	.....	.....
18. โรงเรียนควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน ครู- อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ไปรับการศึกษาคือ/ อบรม/สัมมนา เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ค้นคว้า พัฒนาตนในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
19. โรงเรียนควรจัดกิจกรรม เช่น นิทรรศการ การ สาธิต การประกวด การรณรงค์ และการทัศน- ศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร ทุกภาคเรียนหรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	.....	.....	.....	.....	.....
20. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรง- เรียน ควรจัดให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับสภาพ ของท้องถิ่น	.....	.....	.....	.....	.....
21. ความต้องการอื่น ๆ ที่สำคัญ (โปรดระบุ)	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2986

คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน สำนักศึกษาจังหวัดปทุมธานี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิจัยเรื่องความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษาตอนปลายใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
  2. แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย เรื่องความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน ชุด

ด้วยภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการงานวิจัยประยุกต์สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลประจำปีงบประมาณ 2537 การดำเนินการเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้มุ่งเก็บจากครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถานศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดของท่าน โดยขอความกรุณาให้การออกข้อมูลลงในแบบสอบถาม ซึ่งมีอยู่ 3 ตอน ดังที่แนบมาพร้อมนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและการวิจัยเกิดประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงเขียนขอความร่วมมือมายังท่าน โปรดแจ้งให้ทางสถานศึกษาและครู-อาจารย์ ภายใต้อาศัยสังกัดของท่านกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงและครบทุกข้อทุกตอน ในการนี้คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ได้มอบหมายให้นักศึกษา จำนวน 1 คน มาส่งและรับแบบสอบถาม รวมทั้งรับข้อเสนอแนะต่างๆ ด้วยคือ

1. นายทองหล่อ พานุดดา
- 2.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความร่วมมือด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

หม่อมต

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน
วิชาเกษตร

ปัญหาอุปสรรค	ระดับปัญหาอุปสรรค							
	5	4	3	2	1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของ โรงเรียนมีปริมาณเพียงพอและเหมาะสม	1	10	16	5	3	3.02	0.94	ปานกลาง
2. ความพร้อมและความรับผิดชอบในการสอน วิชาเกษตรของครู-อาจารย์	2	10	17	4	2	3.17	0.90	ปานกลาง
3. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ใน การสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน	2	10	16	5	2	3.14	0.92	ปานกลาง
4. การวัดผลและประเมินผลการสอนวิชา เกษตรในโรงเรียน	-	8	16	8	3	2.28	0.87	ปานกลาง
5. เวลาและเนื้อหาที่สอนตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรมีความพอดีและเหมาะสม	1	7	18	6	3	2.91	0.90	ปานกลาง
6. การสอนวิชาเกษตรได้ดำเนินการและบรรลุ วัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	-	8	24	1	4	2.91	0.76	ปานกลาง
7. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนวิชา เกษตรมีปัญหา เพราะพื้นที่และบริเวณ ตลอดจนอาคารสถานที่ในโรงเรียน รวมถึง สิ่งแวดล้อมในการทำการเกษตร	2	12	17	3	1	3.31	0.81	ปานกลาง
8. คุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถของครู- อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร	1	9	16	5	3	2.91	1.04	ปานกลาง
9. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อการ เรียนการสอนวิชาเกษตร	-	9	17	5	4	2.88	0.76	ปานกลาง
10. คณะครู-อาจารย์ของโรงเรียนเล็งเห็น ความจำเป็นและความสำคัญของการสอน วิชาเกษตร	-	8	18	7	2	2.91	0.8	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและตั้งอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ระดับปัญหาอุปสรรค							
	5	4	3	2	1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. ความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร	3	11	13	8	-	3.25	0.9	ปานกลาง
12. จำนวนนักเรียนในห้องเรียนวิชาเกษตรมีจำนวนไม่เหมาะสม เช่น มีมากหรือน้อยเกินไป	5	11	13	4	1	3.34	1.11	ปานกลาง
13. ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์	1	7	21	5	1	3.05	0.74	ปานกลาง
14. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีโอกาสหาความรู้วิชาเกษตรใหม่ที่ทันสมัยมาใช้สอนนักเรียน	3	5	23	3	1	3.17	0.80	ปานกลาง
15. ตำรา เอกสารทางวิชาการเกษตรสำหรับครู-อาจารย์ และนักเรียน ใช้ค้นคว้าศึกษามีปริมาณเพียงพอ	4	4	19	7	1	3.08	0.93	ปานกลาง
16. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก	7	13	12	2	1	3.65	0.95	มาก
17. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีปัญหาด้านการเตรียมการสอน	4	6	13	12	-	3.05	0.52	ปานกลาง
18. หมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตรได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนจากโรงเรียนไม่เพียงพอ	4	11	14	4	2	3.31	1.00	ปานกลาง
19. ห้องเรียน/สถานที่เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาและยังไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชา	6	17	7	5	-	3.68	0.92	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ถือว่าให้ข้อมูลเพื่อปรับปรุงเนื้อหาและข้อมูลอ้างอิงของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ระดับปัญหาอุปสรรค							
	5	4	3	2	1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับที่
20. ความสามารถด้านความรู้ความชำนาญในทางใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ยังไม่ดีพอ	3	5	19	7	1	3.68	0.88	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ
ในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ความต้องการ	ระดับความต้องการ							
	5	4	3	2	1	X	S.D.	ระดับ
1. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาสูงขึ้น เพื่อมีความรู้และประสบการณ์นำไปสอน วิชาเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	11	17	5	1	1	4.02	0.90	มาก
2. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการ สอนวิชาเกษตรเกี่ยวกับความรู้ภาคทฤษฎี การเกษตร	13	15	5	2	-	4.11	0.84	มาก
3. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้าน ความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตร เฉพาะอย่าง	21	10	3	1	-	4.45	0.76	มาก
4. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้าน ความรู้ ความสามารถในการเตรียมการ สอนวิชาเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การสอน	12	13	9	1	-	4.02	0.84	มาก
5. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการผลิต และการใช้สื่อโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อสามารถ สอนวิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง	12	14	8	1	-	4.05	0.82	มาก
6. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิชา การสอนวิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง	14	16	4	1	-	4.22	0.75	มาก
7. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิธีการ วัดผลและประเมินผลการสอนวิชาเกษตร	10	13	9	3	-	3.85	0.92	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ความต้องการ	ระดับความต้องการ							ระดับ
	5	4	3	2	1	X	S.D.	
8. ความต้องการให้มีการจัดสัมมนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อเพิ่มพูนความรู้และขยายความคิดในการพัฒนาปรับปรุง การเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับที่ท่านสอนอยู่มีคุณภาพดีขึ้น	14	10	9	2	5	4.02	0.93	มาก
9. ความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนเล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร โดยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม เช่นเดียวกับหมวด/สาขาวิชาอื่น	15	11	9	-	-	4.17	0.80	มาก
10. ความต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษา ฝึกหัดครูเกษตร ส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึกสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่านทุกปีการศึกษา	16	10	9	-	-	4.20	0.81	มาก
11. ต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษาฝึกหัดครูเกษตร จัดคณาจารย์ไปช่วยนิเทศ ส่งเสริม และแนะนำ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่าน	12	11	11	1	-	3.93	0.87	มาก
12. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ควรรับผิดชอบด้านการสอนและควบคุมงานการเกษตรให้อยู่ในสภาพที่ติดตลอดเวลา โดยลดปริมาณงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนลง	10	16	8	1	-	4.00	0.78	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เฉพาะที่ออกหนังสือเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ในทางอื่นได้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ความต้องการ	ระดับความต้องการ							
	5	4	3	2	1	X	S.D.	ระดับ
13. งบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมวดวิชา/ สาขาวิชาเกษตร ควรได้รับการพิจารณา เป็นกรณีพิเศษและมีปริมาณเพียงพอ	12	17	6	-	-	4.17	0.69	มาก
14. โรงเรียนควรประสานงานร่วมกับชุมชน หรือผู้ประกอบการนักเรียน ส่งเสริมการจัด การเรียนการสอนวิชาเกษตรภายในโรง- เรียนอย่างจริงจังและให้ความสำคัญแก่ วิชาเกษตรอย่างมาก	9	20	5	1	-	4.05	0.71	มาก
15. ทางโรงเรียนควรจัดหาอัตรากำลัง เพื่อ ให้ครู-อาจารย์ที่จบการศึกษาด้านศึกษา ศาสตร์เกษตรโดยตรงมาบรรจุเป็นครูรับ ผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชา เกษตรเป็นประจำ โรงเรียนละอย่างน้อย 2-3 คน	8	12	11	2	2	3.62	1.06	มาก
16. ทุกโรงเรียนควรจัดองค์การหรือชมรมหรือ กลุ่มนักเรียนผู้สนใจการเกษตรและส่งเสริม ให้มีการจัดกิจกรรมด้านการเกษตร อย่างต่อเนื่อง	8	15	11	-	1	3.82	0.87	มาก
17. โรงเรียนควรจัดเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ประสบการณ์หรือผู้สำเร็จในงานอาชีพ เกษตร มาบรรยายกระตุ้นครู-อาจารย์ และนักเรียน ให้เห็นถึงความสำคัญของ งานอาชีพเกษตรเป็นประจำ อย่างน้อย ปีละ 3 ครั้ง	12	14	9	-	-	4.08	0.76	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ความต้องการ	ระดับความต้องการ							
	5	4	3	2	1	X	S.D.	ระดับ
18. โรงเรียนควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ไปรับการ ศึกษาต่อ/อบรม/สัมมนา เพื่อให้ครู- อาจารย์ได้ตื่นตัว พัฒนาการในการจัดการ เรียนการสอนวิชาเกษตรให้ทันสมัยอยู่ ตลอดเวลา	13	15	7	-	-	4.17	0.73	มาก
19. โรงเรียนควรมีจัดกิจกรรม เช่น นิทรรศการ การสาธิต การประกวด การแข่งขัน และการทัศนศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียน การสอนวิชาเกษตรทุกภาคเรียนหรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	14	11	9	1	-	4.08	0.87	มาก
20. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของ โรงเรียน ควรจัดให้สัมพันธ์และสอดคล้อง กับสภาพของท้องถิ่น	19	8	7	-	-	4.22	1.06	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้